

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v hlavním líčení konaném dne 26. 6. 2023 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Daniela Hřivňackého a přísedících Ludmily Kuzmíkové a Mgr. Miroslava Valového

takto:

Podle § 226 písmeno b) trestního řádu se

obžalovaná Andrea O., roz. H.

narozená xxx v xxx, trvale bytem xxx, t. č. VTOS Ostrava,

zprošťuje obžaloby Krajského státního zastupitelství v Ostravě ze dne 19. 10. 2020, sp.zn. 1 KZV 12/2020, pro skutek spočívající v tom, **že**

dne 31. 03. 2020 v době kolem 17:30 hodin, v xxx, na ul. xxx, v xxx. patře domu, v kuchyni bytu č. xxx, nájemce obv. Andrey O., po předchozí společné konzumaci alkoholu a navazující slovní a fyzické rozepři, poté co ji poškozený Petr H. chytil za vlasy a udeřil hlavou o kuchyňskou linku, poškozeného Petra H. bodla obloukovitě vedeným úderem kuchyňským nožem s plastovou rukojetí černé barvy zn. Fiskars o celkové délce cca 287 mm, délky čepele v místě ostří cca 165 mm a maximální šířky čepele cca 17 mm do zadní strany hrudníku a způsobila poškozenému Petru H. zranění - bodnou ránu o délce 4 cm na zádech vlevo cca 5 cm pod levou lopatkou v úrovni 10. hrudního obratle s průnikem bodného kanálu do hrudní a následně břišní dutiny se vznikem pneumothoraxu (vniknutí vzduchu do dutiny hrudní), kdy se jedná o zranění těžká naplňující kritéria poškození důležitého orgánu a průměrnou dobou léčení v délce 4-5 týdnů,

a tohoto jednání se dopustila přesto, že byla odsouzena rozsudkem Okresního soudu v Karviné ze dne 17. 11. 1999 sp.zn. 1 T 1/99, který nabyl právní moci dne 14. 3. 2000, mimo jiné pro pokus trestného činu ublížení na zdraví podle § 8 odstavec 1 - § 222 odstavec 1 trestního zákona k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 let s podmíněným odkladem výkonu tohoto trestu na zkušební dobu tři a půl roku,

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Štablová

tedy měla

jinému úmyslně způsobit těžkou újmu na zdraví a čin spáchat opětovně,

čímž měla spáchat

zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odstavec 1, odstavec 2 písmeno g) trestního zákoníku,

neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

Podle § 229 odstavec 3 trestního řádu se poškozená Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, IČ 47672234, se sídlem Ostrava - Vítkovice, Jeremenkova 161/11, 703 00 **odkazuje** s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Ostravě podal u Krajského soudu v Ostravě obžalobu na obžalovanou Andreu O. pro zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. g) tr. zákoníku pro skutek, že „dne 31. 03. 2020 v době kolem 17:30 hodin, v xxx, na ul. xxx, v xxx. patře domu, v kuchyni bytu č. xxx, nájemce obv. Andrey O., po předchozí společné konzumaci alkoholu a navazující slovní a fyzické rozepří, poté co ji poškozený Petr H. chytil za vlasy a udeřil hlavou o kuchyňskou linku, poškozeného Petra H. bodla obloukovitě vedeným úderem kuchyňským nožem s plastovou rukojetí černé barvy zn. Fiskars o celkové délce cca 287 mm, délky čepele v místě ostří cca 165 mm a maximální šířky čepele cca 17 mm do zadní strany brudníku a způsobila poškozenému Petru H. zranění - bodnou ránu o délce 4 cm na zádech vlevo cca 5 cm pod levou lopatkou v úrovni 10. brudního obratle s průnikem bodného kanálu do brudní a následně břišní dutiny se vznikem pneumothoraxu (vniknutí vzduchu do dutiny brudní), kdy se jedná o zranění těžká naplňující kritéria poškození důležitého orgánu a průměrnou dobou léčeni v délce 4-5 týdnů, a tohoto jednání se dopustila přesto, že byla odsouzena rozsudkem Okresního soudu v Karvině ze dne 17.11.1999 sp.zn. 1 T 1/99, který nabyl právní moci dne 14.3.2000, mimo jiné pro pokus trestného činu ublížení na zdraví podle § 8 odst. 1 - § 222 odst. 1 trestního zákona k úbrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 let s podmíněným odkladem výkonu tohoto trestu na zkušební dobu tři a půl roku“.
2. **Obžalovaná Andrea O.** u hlavního líčení konaného dne 7. 12. 2020 (čl. 206 - 209) uvedla, že je nevinna, neboť jednala v sebeobraně a poté využila svého zákonného práva a odmítla k věci vypovídat. Soud proto za splnění podmínek uvedených v § 207 odst. 2 tr. ř. přečetl výpověď obžalované O. z přípravného řízení.
3. **Obžalovaná Andrea O.** v přípravném řízení do protokolu o výslechu obviněné ze dne 15. 4. 2020 (čl. 60 - 63) uvedla, že to, co je uvedeno v usnesení o zahájení trestního stíhání se skutečně zakládá na pravdě. Dne 31. 3. 2020 byl u ní v bytě poškozený Petr H., který je její bývalý druh a se kterým má syna P. a dále tam byl s nimi společný kamarád Michal D. Oba přišli někdy dopoledne, mohlo být kolem 10:00 hodiny. V době jejich příchodu byl s nimi v bytě ještě syn P. Poškozený H. s Michalem přinesli s sebou 2 láhve rumu zn. Božkov 0,5 litrů. Mezi 12. hod. až 13. hod. syn z bytu odešel ke kamarádovi. Po odchodu syna začali pít všichni společně. Je možné, že chlapi už něco vypili předtím. Poškozený Petr H. měl už v době příchodu něco vypito, bylo to na něm vidět a Michal D. tvrdil, že pil den předtím, ale že se z toho vyspal. Normálně se všichni tři bavili, přičemž seděli po celou dobu v kuchyni. Během odpoledne poškozený Petr H. několikrát z bytu odešel a zase přišel. Během odpoledne společně vypili dvě láhve rumu, přičemž pila taky, ale určitě ne tak jak chlapi, možná s nimi vypila pouze jednu láhev rumu. Současně uvedla, že neví, jestli náhodou poškozený Petr H., jak odcházel a přicházel, ještě někde nekoupil další láhev. Kolem 17. hodiny

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Štablová

začal poškozený Petr H. z balkonu najednou po někom rvát s tím, že mu ukradli kolo a že jsou feťáci. Ke krádeži kola poškozeného skutečně došlo asi týden předtím. Když poškozený začal z balkonu rvát, tak jej okřikla, ať přestane rvát, ať nedělá ostudu a on k ní najednou přiletěl, chytl ji za vlasy, začal ji tahat a nechtěl ji pustit. Ještě jí hlavou bouchnul o kuchyňskou linku. Zrovna v té době krájela chlebičky. Řekla mu, aby ji hned pustil, ale on ji začal ještě více tahat a snažil se ji tlačit k zemi. Vlastně v sebeobraně ho tím nožem, který měla v ruce, píchla a to tak, že poškozený stál po její pravici, ona držela nůž v pravé ruce, vytočila se a zezadu jej píchla do zad. Ještě předtím mu opakovala, že má nůž, ať toho nechá, ale on po ní řval a vulgárně ji nadával. Když jej tím nožem bodla, tak ji poškozený hned pustil. Poté mu hned nabídl, že mu zavolá záchranku, protože viděla, že mu teče trochu krve přes oblečení. Myslí, že měl na sobě oblečenou nějakou mikinu. Poškozený to však odmítal a vyšel z bytu ven. Zdá se jí, že poškozený sjel výtahem dolů, tak za ním zavřela dveře. Nevšimla si žádné krve, pouze na podlaze naproti výtahu byla nějaká krvavá šmouha. V bytě poté zůstala pouze s Michalem D. Když potom vyšla na balkon, tak uviděla záchranku a bylo jí hned jasné, že to je asi pro poškozeného, ale dolů za nimi nešla. Z úderu do hlavy o skříňku jí bolela hlava a taky byla z celé věci vynervovaná. Šla si proto lehnout, protože ráno vstávala v 03:00 hodin do práce. Od té doby nebyla s poškozeným v žádném kontaktu. Pouze ji asi tři dny zpátky volal a ptal se jí, proč mu kluk nebere telefon. O věci se vůbec nebavili. Pouze ji přes syna vzkázal, že je debil a že on na policajtech řekl, že ho pobodali nějakí cikáni a na ni nic neřekl.

4. K dotazům poté obžalovaná uvedla, že si celou událost velmi dobře vybavuje, byla plně při smyslech, určitě nebyla nějak hodně opilá, za odpoledne mohla vypít asi 3 velké panáky rumu. Poškozený Petr H. a Michal D. měli dost vypito. Michal D. pouze seděl v kuchyni a vůbec se do incidentu nezapojoval, možná i podřimoval. Poškozený, když má vypito, bývá agresivní a sprostý. Z incidentu měla bouli na levé straně hlavy, lékařské ošetření nevyhledala. Poškozený ji tahal za vlasy velkou intenzitou, bolelo jí to a vytrhl jí i pár vlasů, protože je poté pozametala. Za vlasy ji tahal v řádu vteřin, určitě ne minut. V době, kdy ji napadl, držela v ruce nůž, protože krájela chlebičky, neměla jinou možnost, když ji tak silně tahal, jen ho upozornila, že má nůž, ale on na to nijak nereagoval. Řekla mu, ať ji pustí, ale on na to nereagoval. V době, kdy s poškozeným žila ve společné domácnosti, ji párkrát napadl. Měla strach, že ji ublíží. Věděla, že poškozenému může bodnutím nožem způsobit vážnější poranění, ale v ten moment si to neuvědomovala, měla tzv. zatměno. Na závěr své výpovědi uvedla, že to nechtěla udělat a je jí líto, že to tak dopadlo.
5. Do protokolu o výslechu obviněné ze dne 28. 5. 2020 (čl. 64 - 67), u kterého obžalovaná za užití figuranta demonstrovala, jakým způsobem byla napadena ze strany poškozeného H. a za jakých podmínek poškozeného bodla nožem (čl. 68 - 72), uvedla, že poškozený H. křičel z balkonu, který se nachází v místnosti obývacího pokoje bytu 2+1 na ulici xxx, který obývá společně se svým nezletilým synem. V okamžiku, kdy poškozený křičel z balkonu, se nacházela v místnosti kuchyně bytu, kde připravovala chlebičky. Obývací pokoj bezprostředně sousedí s místností kuchyně, je tam přímý vstup a naproti vstupu z kuchyně se vlastně nachází balkon. Z místa, kde připravovala chlebičky, viděla na balkon, kde se poškozený nacházel. Z kuchyně na něj volala, ať z balkonu neřve, jestli je normální, že to uslyší sousedi. On následně přiletěl do kuchyně za ní, začal jí nadávat a říkal, co se o to stará. V minulosti mu totiž ukradli kolo, bylo to týden předtím. Když přiběhl do kuchyně za ní, stála u kuchyňské linky, kde na pracovní desce před mikrovlnnou troubu připravovala chlebičky. Hned po pravé straně od pracovní desky kuchyňské linky jsou vstupní dveře do obývacího pokoje. Potom, co jí vulgárně nadával, ji uchopil za vlasy a hlavou jí začal bouchat o horní dvířka kuchyňské linky. Jak stála u linky, on stál ve dveřích, byl po její pravé straně a z toho místa ji rukou uchopil ze shora za vlasy a následně jednou nebo dvakrát, přesně neví, ji udeřil hlavou do horních dvířek linky. Přesně už neví, jestli po celou dobu stál po její pravé straně, je možné, že stál i čelem k ní. Vlasy neměla rozpuštěné, měla je nějakým způsobem stažené do culíku. Když jí bouchal hlavou o linku, tak ji tlačil směrem dopředu. V důsledku jeho jednání měla bouli, ale nešla se nikam ošetřit.

6. Nůž, který vydala policii pro účely trestního řízení, držela v pravé ruce. Jde o kuchyňský nůž, kterým krájela oblohu na chlebičky. Když nůž používala ke krájení, tak jeho ostří samozřejmě směřovalo směrem k pracovní desce linky. Pokud obžalovaná předváděla, jakým způsobem poškozeného H. bodla nožem do zad, tak uvedla, že neví, bylo to rychlé, neví přesně, kterou rukou ji poškozený držel. Ví, že nůž měla ve své pravé ruce. Poškozený byl nejprve po její pravé straně, potom asi stáli čelně proti sobě, protože ji držel rukou za vlasy. Určitě mu říkala, ať ji pustí, že má v ruce nůž. Potom furt, jak ji tlačil hlavou dolů, nechtěl ji pustit, tak svou pravou rukou ho píchla. Píchla ho obloukovitým pohybem pravé ruky. Píchla ho jen jednou. Přitom, jak ho píchla, tak ji pořád držel za vlasy, poté ji pustil, asi ho to zabolalo. Řekl jí „ty pičo, tys mě píchla“. Řekla, že mu zavolá záchranku. Ze začátku nebylo vidět, že mu teče krev, až za chvíli na mikině. V době útoku ji to bolelo, on na ni úplně vyletěl, jak nepříčetný.
7. **Poškozený Petr H.** v přípravném řízení i u hlavního líčení využil svého zákonného práva a odmítl podle § 100 odst. 2 tr. ř. ve věci vypovídat. Z výsledků dokazování vyplynulo, že poškozený H. žil s obžalovanou jako její druh a má s ní společné dítě. Je tedy osobu, která je vůči obžalované v poměru obdobném rodinnému poměru, a újmu obžalované by právem pocíťoval jako újmu vlastní - má tak právo odepřít výpověď podle § 100 odst. 2 tr. ř.
8. **Svěděk Michal D.** u hlavního líčení konaného dne 1. 3. 2021 uvedl, že obžalovaného H. zná od základní školy, obžalovanou O. zná asi 20 let. Dne 31. 3. 2020 měl hodně upito a skoro na nic si nepamatuje. Pamatuje si, že se tehdy sešli, popili a to je všechno. S obžalovanou se tehdy potkali nebo si volali a domluvili se, že se sejdou a posedí. Nevěděl, kde bydlí, setkali se před jejím bydlíštěm. K obžalované přišel sám. Jak se na místo dostal poškozený H. neví, nějak se tam sešli. Když k poškozené přišel, tak měl „draka“ ještě z předchozího dne, protože oslavoval v hospodě. V bytě poškozené seděli v kuchyni a popíjeli tam, neví o tom, že by tam byl kromě nich ještě někdo další. Poškozená O. má syna, který tam chvíli byl a pak asi odešel. Neví už přesně, kolik toho vypili. Jemu stačilo trošku a byl zase v rauši. Přinesl 2 litry rumu. Neví, že by šel někdo koupit další alkohol. Nepamatuje si, že by tam došlo k nějaké hádce. Normálně seděli a bavili se. Nepamatuje si, že by došlo ke sporu mezi obžalovanou a poškozeným H. Bavili se všichni dohromady. Nic takového nezaregistroval, že by mezi nimi došlo k nějakému fyzickému kontaktu nebo se pohádali. Měl starosti sám se sebou, takže to asi moc nevnímal. O tom, co se stalo poškozenému, se dozvěděl až na policii, kdy mu bylo řečeno, že byl pobodán obžalovanou O. V bytě si toho nevšimnul. Viděl v bytě krev, ale nevěděl, co se stalo a šel prostě spát. Neví ani, že by poškozený křičel na někoho z okna.
9. Krajský soud poté přečetl podle § 211 odst. 3 písm. a) tr. ř. výpověď svědka D. z přípravného řízení, kdy svědek uvedl, že v bytě obžalované O. společně vypili rum, přičemž měl z předchozího dne ještě "draka", takže se rychle dostal do podnapilého stavu. Všichni se normálně bavili, ale poté mezi poškozeným a obžalovanou vznikla nějaká hádka, přičemž neví, jestli to bylo kvůli cigaretám nebo kvůli něčemu jinému. Co si pamatuje, tak poškozený se s obžalovanou přetahovali v kuchyni. Nikde jinde v bytě nebyl. Co se týče napadení nožem, tak toto neviděl. Vybavuje si ale, že v bytě za ním přišel poškozený a říkal mu, že ho obžalovaná bodla někde na zádech. Poškozený měl na sobě triko a mikinu, a když si je vyhrnul, tak tam viděl šrám. Poté poškozený z bytu odešel. Když si pak šel zakouřit na balkon, tak viděl, že k domu přijeli policisté a záchranka a nesli poškozeného na nosítkách. O události se s obžalovanou již nebavil. Měl hodně vypito, takže si to už nevybavuje. V bytě zůstal přes noc a ráno z bytu odešel, kdy obžalovaná byla již v práci. Ke čtení výpovědi svědek Michal D. uvedl, že pokud to tak uvedl, že to tak asi bylo.
10. **Svěděk Alekos A.** u hlavního líčení uvedl, že obžalovanou zná už hodně let, žila s panem H. Petrem a mají spolu dítě. Pamatuje si, že tehdy byl se svou přítelkyní Monikou K. na návštěvě u kamarádky Pavly M. a pan H. mu volal na telefon. On měl telefon vypnutý, tak volal na telefon jeho přítelkyni a řekl jí, že ho nějaký kluk pobodal. Zavolal taxíka, policii a sanitku. Zároveň sedl do taxíku a jel na místo. H. tam ležel v domě v chodbě na zemi u schránek. Snažili se zvonit na

sousedy, že tam je pobodaný člověk a mezitím přijela sanitka a policie. Policie se jej ptala, co se dělo, tak jim to řekl a vzali ho na výslech. Poškozený H. mu řekl, že ho pobodal nějaký vysoký kluk v 5. nebo ve 4. patře. Ale venku slyšel, že prý ho měla píchnout Andrea, což se mu nechce věřit. Ale H. je zase takový, že on ji praští a Andrea si to nedá, tak on má takové ty svoje schízky. H. mu i potom, když se potkali, furt tvrdil svoje. Poškozený H. si rád vypije pivo, tak je agresivní, startuje a potom si nic nepamatuje, protože bere prášky, on je schizofrenik, má takové ty hlasy. On jak vypije alkohol, tak je prostě mimo.

11. **Podle § 211 odst. 3 písm. a) tr. ř.** soud přečetl protokol o výslechu svědka z č.l. 76 spisu, kdy uvedl: „Později, po události, mi sám Petr říkal, že Andrea jej bodla. Neříkal ale kde a za jakých okolností. Vyjadřoval se tak, že neví, co má s tím dělat, že nechce, aby šla sedět. Také je mi známo, že Petr byl pro svá poranění hospitalizován v nemocnici. Když jsem Petra našel na chodbě domu, tak se o Andree vůbec nevyjadřoval, tvrdil, že mu to udělal nějaký neznámý frajer“. Ke čtenému svědek uvedl, že to tak bylo, na tuto skutečnost zapomněl.
12. **Svědčyně Monika K.** uvedla, že obžalovanou O. zná pouze jako „bývalou“ od Petra H. Pan H. je její kamarád od dětství, je trošku bláznivý, ale je to kamarád. Když se napije, tak má takové svoje ústřely. Neví o tom, že by byl někdy agresivní. Toho 31.3.2020 byli u kamarádky na návštěvě, když jí volal přes messenger Petř a řekl jí, že je pobodaný a leží na chodbě v xxx, nechtěl jí říct konkrétně nic bližšího. Špatně mluvil. Tak mu s přítelem zavolali záchranku. Sama na místo nejela, zůstala u kamarádky. S Petrem později mluvila. On jí to nechtěl vůbec říct, že to byla Andrea, on to celou dobu popíral. Až potom po operaci jí řekl, že to byla Andrea a i sama Andrea se k tomu prý přiznala. Petr jí k tomu řekl, že chtěl jít domů a že tam byla možná nějaká žárlivá scéna, těžko říct. Ale ví, že on dokáže vyprovokovat takovým způsobem, že by se Andrei nedivila. On umí dělat lidem, které má rád, zle. Prostě umí udělat tak, že by ta holka byla v takové úzké chvíli, že by měla zkrat. Nemyslí, že by ji napadl, ale provokuje tak nepříjemně, že ten člověk je takový bezradný. Na ten incident se ho ptala několikrát a výsledek byl takový, že seděli s panem D., hodně pili, on chtěl jít domů, už ho to tam nebavilo a Andrea nechtěla, ať jde domů, chtěla ho tam přidržet a on mermomocí chtěl jít domů.
13. **Soud přečetl podle § 211 odst. 3 písm. a) tr.ř.** protokol o výslechu svědkyně z č.l. 89 spisu, kdy uvedla, že „O tom, že Petra skutečně bodla Andrea jsem se dověděla až na policii, kde jsem byla následně po události vyslýchána. Později mi to potvrdil i Petr H., který mi řekl, že se Andrea přiznala. Petr mi říkal, že u Andrey doma měla proběhnout nějaká potyčka, že chtěl odejít, že Andree nějak poškubal za vlasy, najednou stál ve dveřích a krvácel.“. Ke čtenému svědkyně uvedla, že to, že jí škubal za vlasy, slyšela až z její výpovědi. To si myslí, že by v životě neudělal, že by jí škubal za vlasy, že by jí nějak ublížil.
14. **Z přepisu telefonických hovorů a ze sdělení Zdravotnické záchranné služby MS kraje, p.o. (čl. 2 - 5) soud zjistil,** že v souvislosti s vyšetřovanou událostí byly realizovány dva telefonické hovory na tísňovou linku 155, a to dne 31. 3. 2020 v čase 17:30:52 a dne 31.3.2020 v čase 17:33:33. Volající byli muž a žena, bez identifikace jménem. Volání bylo provedeno z telefonu č. xxx. Ze samotného audiozáznamu hovorů vyplynulo, že volajícím byl muž a žena. V prvním hovoru žádali operátora o vyslání sanitky do Karviné s tím, že se jim dovolal nějaký pán, že je pobodaný v Karviné, nad Kauflandem ve věžáku, v pátém patře. Nebyli schopni operátorce sdělit přesnou adresu. Adresu xxx upřesnili při druhém telefonátu. Při druhém telefonátu také sdělili, že pobodaný se jmenuje Petr H. s tím, že jim neřekl, kdo ho zranil, špatně se mu dýchá.
15. **Ze záznamu o výjezdu Zdravotnické záchranné služby MS kraje, p.o. (čl. 6) soud zjistil,** záchrannou službou byl ošetřen dne 31. 3. 2020 poškozený Petr H., který na místě samém uvedl, že byl napaden neznámou osobou ve vchodě věžáku, kdy byl bodnut nožem na levé straně pod lopatkou, dýchá dobře. Poškozený byl při vědomí, sedící, eupnoe, pod levou lopatkou byla zjištěna bodná rána cca 3 cm. Přiznává 3 piva. Byla mu diagnostikována S311 - otevřená rána břišní stěny.

16. **Z protokolu o ohledání místa činu s fotodokumentací** (čl. 8 - 10) soud zjistil, že dokladuje nálezkové okolnosti v chodbě bytového panelového **domu č. xxx na ulici xxx**. Od přízemí domu až do sedmého podlaží se nikde nenacházely krvavé stopy, nebo cokoli co by naznačovalo fyzickému napadení. Na sedmém patře při vstupu od výtahu byla na kachlové podlaze patrná krvavá čmouha o průměru 15 cm. Tato se nacházela naproti levého výtahu téměř u zdi. Na pravé straně od výtahu byly blíže k bytu, který se nachází na pravé straně od vstupu z výtahu na podlaze, patrné jemné kapky zaschlé krve. Tato krev se nacházela ve vzdálenosti 150 cm od vstupu do tohoto bytu. Z těchto drobných krevních kapek byl odebrán stěr - stopa č. 1 - biologická (viz také seznam zajištěných stop a věcí čl. 9 - 10).
17. **Z protokolu o ohledání místa činu s fotodokumentací** (čl. 11 - 15) soud zjistil, že dokladuje nálezkové okolnosti **v kuchyni bytu č. xxx na adrese xxx**, jehož nájemcem je obžalovaná O. V průběhu ohledání byl zajištěn v kuchyni na pracovní desce linky, konkrétně před mikrovlnnou troubou, kuchyňský nůž s černou umělohmotnou rukojetí o délce 28.5 cm., z toho čepel 16 cm (foto č. 007).
18. Z protokolu o vydání věci (čl. 16) soud zjistil, že obžalovaná O. dne 2. 4. 2020 vydala Policii ČR kuchyňský nůž s umělohmotnou černou rukojetí a stříbrnou hladkou čepelí.
19. Z protokolu o vydání věci (čl. 31) soud zjistil, že poškozený Petr H. dne 31. 3. 2020 vydal Policii ČR Bundu Lee Cooper, kterou měl na sobě v době činu.
20. Z protokolu o vydání věci (čl. 32) a z fotodokumentace (čl. 33 - 34) soud zjistil, že Pavla M. vydala Policii ČR modré triko s krátkým rukávem s poškozením na zadní straně a šedou mikinu s poškozením na zadní straně, které měl poškozený H. na sobě v době hospitalizace v Nsp Karviná - Ráj.
21. **Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství soud zjistil, že** poškozený Petr H. utrpěl dne 31. 3. 2020 zranění, a to jednu bodnou ránu s průnikem bodného kanálu do hrudní a následně břišní dutiny se vznikem pneumothoraxu, bodného poranění levé plíce a sleziny a s krvácením do hrudní a břišní dutiny. Bodná rána se nacházela na zádech vlevo cca 5 cm pod levou lopatkou v úrovni desátého hrudního obratle, rána byla dlouhá 4 cm. Z bodné rány vycházel bodný kanál, který procházel kůži tangenciálně do podkoží, mezi žeberní svalovinou, nástěnnou pohrudnicí do levostranné hrudní dutiny, kde zraňoval levou plíci a dále pokračoval přes bránici a pobříšnici do břišní dutiny, kde zraňoval slezinu. Utrpěná zranění jsou ze soudně lékařského hlediska považována za zranění těžká naplňující kritéria poškození důležitého orgánu. Průměrná doba léčení v délce 4-5 týdnů je obvykle dostatečně dlouhá k jejich zhojení. V daném případě zranění poškozeného neohrožovalo na životě bezprostředně, ale možným rozvojem komplikací jako je krvácení do tělních dutin s rozvojem úrazově krvácivého šoku, selhání dechových a oběhových funkcí v případě neléčeného pneumotoraxu, ale i možným rozvojem hnisavého zánětu pohrudnice, zánětem plic, vykrvácením ze stresových vředů zažívacího traktu, trombebolií plic a jiné. K těmto komplikacím u obdobných zranění dochází i v případech adekvátně vedené léčby. Je-li proti zádům veden útok plochým bodnořezným nástrojem, pak jde o mechanismus způsobit ke vzniku závažných život ohrožujících zranění jako je pronikající bodné poranění hrudní stěny, bodné poranění plic, srdce či vnitrohručních cév s následným krvácením do dutiny hrudní a rozvojem krvácivého šoku, bodné poranění sleziny, jater, ledvin či dutých vnitrobřišních orgánů. Dále může vést ke vzniku pneumotoraxu tj. vniknutí vzduchu do dutiny hrudní, který může poškozené ohrožovat na životě selháním dechu a krevního oběhu, ale i v celé řadě nasedajících život ohrožujících komplikací (zánět plic, pyothorax, stresové vředy s vykrvácením zažívacího traktu, trombebolie plic a jiné). Uvedená poranění ze soudně lékařského hlediska naplňují kritéria poškození důležitého orgánu, respektive delší doby trvající poruchy zdraví s významným omezením poškozeného v obvyklém způsobu života po dobu delší než 6 týdnů. Pokud jde o mechanismus úrazových změn, tak do oblasti zad poškozeného zleva byla zasazená rána rukou opatřenou plochým bodnořezným nástrojem. Násilí působilo v dlouhé ose nástroje

mechanismem tzv. bodnutí. To vedlo ke vzniku jedné bodné rány pod levou lopatkou s návazným bodným kanálem procházejícím podkožím tangenciálně, který pak pronikl nejprve do hrudní a pak i do břišní dutiny. V průběhu jednoho bodného kanálu byla poraněna levá plíce a slezina. Zranění svědčí pro aktivní útok, který směřoval do oblasti s životně důležitými orgány, a jen shodou šťastných okolností nevznikla další závažná zranění. Jelikož v daném případě nedošlo k poranění hrudního skeletu, nelze se jednoznačně vyjádřit k intenzitě provedeného útoku. Nebyla zjištěna zranění vznikající při sebeobraně při útoku vedeném plochým bodnořezným nástrojem, tedy bodná, respektive bodnořezná poranění horní končetiny. Předestřená vzájemná poloha útočnicka a poškozeného v okamžiku vzniku zranění zadokumentována fotograficky 28. 5. 2020, tj. vzájemné čelní postavení s natočením poškozeného k útočící osobě levým bokem a zasazením rány při pravorukém držení podhmatem a obloukovitým pohybem horizontálně není v rozporu se zjištěnými úrazovými změnami. Pokud jde o stanovení intenzity útoku při použití bodnořezných nástrojů tak obecně lze říci, že pro průnik čepel bodnořezného nástroje kožním krytem je nutno působit nejméně střední intenzitou síly. Předestřený kuchyňský nůž s délkou čepel 16 cm je ze soudně lékařského hlediska považován za plochý bodnořezný nástroj způsobit ke vzniku objektivizovaných poranění i dalších závažných následků. Zranění poškozeného omezovala v obvyklém způsobu života hospitalizací od 31. 3. do 7. 4. 2020, včetně pobytu na JIP a pětidenní hrudní drenáže, bolestivostí v místě zranění zhoršující se při pohybu i dechovou aktivitu, s pozvolným odezníváním zdravotních potíží v průběhu průměrné doby léčení.

22. **Ze znaleckého posudku z oboru kriminalistika, odvětví genetika soud zjistil, že** ze zajištěného kuchyňského nože byly stanoveny dva profily DNA, jejichž majoritní složky jsou vhodné k individuální identifikaci. Byla zjištěna shoda mezi profilem DNA stanoveným ze stopy č. 1 (stěr kapek z podlahy chodby domu) a profilem DNA stanoveným ze srovnávacího vzorku Petra H. Dále byla zjištěna shoda mezi majoritními složkami profilu DNA stanovených ze stěru čepel a rukojetí kuchyňského nože a profilem DNA stanoveným ze srovnávacího vzorku obžalované Andrey O.
23. **Ze znaleckého posudku z oboru kriminalistika, odvětví mechanoskopie, jehož předmětem** bylo zkoumání zajištěného kuchyňského nože s plastovou rukojetí černé barvy a oděvní svršky vydané poškozeným Petrem H., soud zjistil, že zjištěná poškození v předložených oděvních svršcích vykazují charakteristické znaky po užití (útku) bodnořezným nástrojem. Jako nejpravděpodobněji užitý nástroj lze typovat čepel nože.
24. Předně je třeba konstatovat, že ve věci jde v pořadí o rozhodnutí třetí. Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 19. 8. 2021, č.j. 31 T 8/2020 - 277 podle § 226 písm. b) tr. ř. obžalovanou O. obžaloby Krajského státního zastupitelství v Ostravě ze dne 19. 10. 2020, sp.zn. 1 KZV 12/2020 pro žalovaný skutek zprostil, neboť v žalobním návrhu označený skutek neshledal trestným činem a v návaznosti na to podle § 229 odst. 3 tr.ř. odkázal poškozenou Českou průmyslovou pojišťovnu s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Zprošťující výrok krajský soud odůvodnil tím, že se obžalovaná O. žalovaného jednání dopustila za podmínek nutné obrany ve smyslu ust. § 29 tr. zákoníku.
25. Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 16. 11. 2021, sp.zn. 6To 72/2021 napadený rozsudek z podnětu odvolání státního zástupce zrušil v celém rozsahu a věc vrátil soudu 1. stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové. Vrchní soud vytknul, že napadený rozsudek je zatížen vadou předpokládanou v ust. § 258 odst. 1 písm. b) tr.ř., neboť se nalézací soud dostatečně nevypořádal se všemi okolnostmi podstatnými pro rozhodnutí. Uvedl, že nalézací soud podrobně neřešil samotný charakter jednání obžalované O., spočívající v bodnutí nožem do zad poškozeného H., v korelaci s intenzitou útoku, který vůči ní poškozený vedl. Stejně tak soud 1. stupně nehodnotil trestní i přestupkovou minulost obžalované O., která byla v minulosti celkem desetkrát soudně trestána, přičemž ve třech případech se jednalo odsouzení za trestnou činnost násilné, případně výtržnické povahy. Vrchní soud uložil soudu nalézacímu, aby se podrobněji soustředil na rozbor situace, která

následně vyvrcholila bodnutím ze strany obžalované O. do zad poškozeného H. a zabýval se i intenzitou útoku ze strany obžalované. Na závěr vrchní soud citoval teoretická východiska uplatňovaná u institutu nutné obrany ve smyslu § 29 tr. zákoníku a uložil nalézacímu soudu, aby opětovně posoudil, zda jednání obžalované naplnilo kritéria nutné obrany ve smyslu § 29 tr. zákoníku, nebo zda se jednalo o exces z mezí nutné obrany, v daném případě o exces intenzivní (exces co do míry obranného zákroku).

26. Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 11. 4. 2022, sp.zn. 31 T 8/2020 uznal obžalovanou Andreu O. vinnou ze spáchání zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. g) tr. zákoníku a za to jí uložil podle § 145 odst. 2 tr. zákoníku, § 57 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 3 roků s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 5 let a k trestu propadnutí věci.
27. Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 24. 11. 2022, sp.zn. 6To 42/2022 napadený rozsudek z podnětu odvolání státního zástupce částečně zrušil a to v celém výroku o trestu a nově rozhodl tak, že obžalované O. uložil za zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. g) tr. zákoníku, ohledně něhož zůstal výrok o vině nezměněn, podle § 145 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 7 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 3 let, pro jehož výkon obžalovanou zařadil podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou. Dále vrchní soud uložil obžalované trest propadnutí věci, a to kuchyňského nože a v ostatních výrocích ponechal napadený rozsudek nezměněn. Odvolání obžalované O. zamítnul.
28. Nejvyšší soud v Brně usnesením ze dne 19. 4. 2023, sp.zn. 4 Tdo 299/2023 podle § 265k odst. 1 tr. ř. rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24. 11. 2022 č. j. 6 To 42/2022-419 a rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 4. 2022 č. j. 31 T 8/2020-344 zrušil a podle § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušené rozsudky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265/odst. 1 tr. ř. Krajskému soudu v Ostravě přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.
29. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí uvedl, že se neztotožnil s dosavadními úvahami obecných soudů, jimiž odůvodnily právní závěr, podle něž obviněná v řešeném případě vybočila z mezí nutné obrany tím, že její obranná akce byla zcela zjevně nepřiměřená povaze útoku ze strany poškozeného. Nejvyšší soud poukázal na to, že tzv. intenzivní exces z nutné obrany u obviněné dovodil krajský soud jednak ze skutečnosti, že v důsledku útoku poškozeného sama neutrpěla žádné vážnější zranění, nenechala se nikde ošetřit a následující den šla do práce, dále z faktu, že použila nůž proti neozbrojenému poškozenému, a konečně s poukazem na její bohatou trestní minulost zahrnující i tři delikty násilné, případně výtržnické povahy. Vrchní soud jej pak doplnil vlastní konstrukcí, že celý incident trval v řádu vteřin a tato velmi krátká doba trvání konfliktu svědčí pro závěr, že razance útoku ze strany Petra H. a tomu odpovídající míra obav obviněné z jeho případných následků nemohla být natolik intenzivní, aby ospravedlnila její protiútok na tělo poškozeného vedený nožem nejméně střední intenzitou síly a do míst, kde jsou uloženy pro život důležité orgány (viz bod 24. odůvodnění rozsudku). Předestřený náhled na jednání obviněné je podle názoru dovolacího senátu krajně zjednodušující a zčásti vychází i z deformativního hodnocení důkazní situace.
30. Nejvyšší soud zdůraznil, že předložená trestní věc je specifická tím, že obecným soudům se k detailní rekonstrukci skutkového děje nabízel v podstatě jediný důkaz, a tím byla výpověď samotné dovolatelky. Poškozený Petr H. v přípravném řízení i u hlavního líčení využil svého zákonného práva odepřít výpověď (§ 100 odst. 2 tr. ř.) a nic podstatného nepřinesla ani výpověď svědka Michala D., který sice v osudnou dobu popíjel s poškozeným v bytě obviněné, ovšem k samotné potyčce mezi nimi nic uvést nedokázal, když se dušoval, že ji vzhledem ke své podnapilosti nezaregistroval, protože „měl starosti sám se sebou a asi moc nevnímal“. Lze tedy konstatovat, že žádným důkazem nebyla vyvrácena obhajoba obviněné, podle které k ní poškozený najednou „přiletěl“ z balkónu do kuchyně, s řevem a vulgárními nadávkami ji chytil a velkou intenzitou tahal

za vlasy, minimálně jednou jí bouchnul hlavou o skříňku kuchyňské linky, o což se pokoušel opakovaně, a přes její prosby, ať ji nechá být, a upozornění, že má v ruce nůž, ji začal tahat za vlasy ještě silněji, snažil se ji strhnout k zemi a v tomto záměru pokračoval až do chvíle, kdy ho bodla. Stejně tak nebylo ničím zpochybněno její subjektivní hodnocení situace, kdy měla podle svých slov z poškozeného opravdu strach a jeho projevy a způsob vedení útoku v ní vzbudily obavu, že jí chce nebo může závažným způsobem ublížit.

31. Nejvyšší soud dále uvedl, že při výše rekapitulovaných skutkových zjištěních bylo třeba v první řadě odmítnout již zmíněnou úvahu odvolacího soudu, podle níž útok ze strany poškozeného nebyl veden s dostatečnou (kvalifikovanou) intenzitou, která by ospravedlnila obranu obviněné za použití nože, jestliže trval „jen několik vteřin“. Vrchní soud tak poněkud nelogicky na straně jedné připustil, že obviněná bodnutím odvracela pokračující (neukončený) útok proti svému tělu, aby vzápětí v souvislosti s hodnocením eventuálního intenzivního excesu z nutné obrany v jejím jednání upozornil na „velmi krátkou dobu trvání konfliktu“. Jinými slovy, poškozené v zásadě klade k tíži, že na odhodlaný a agresivní atak ze strany poškozeného, který zjevně neochaboval a není vyloučeno, že se dokonce ještě stupňoval, reagovala „až příliš pohotově“, s účinnou obranou nevyčkávala o něco déle, poškozenému předtím neposkytla větší časový prostor k tomu, aby se na ní takřkajíc dostatečně „vyřádil“, a sama sebe tím o něco déle nevystavovala riziku, že v důsledku jeho fyzické agrese utrpí závažnou újmu na zdraví či minimálně nějaké nepříjemné a bolestivé zranění. Takové pojetí v posuzování eventuálního intenzivního excesu z nutné obrany zcela jistě akceptovat nelze. Při hodnocení intenzity útoku poškozeného na zájem chráněný trestním zákonem nebylo ani tak rozhodující, po jak dlouhou dobu trval, než jej obviněná účinně zastavila, ale spíše prostředky nebo techniky, kterých při něm poškozený použil, a agresivita a odhodlání, s nimiž na dovolatelku tzv. „vystartoval“. To jsou obecně vzato klíčová kritéria pro určení, zda obavy napadeného z podniknutého útoku a jeho potenciálních následků jsou v konkrétním případě do té míry pochopitelné a odůvodněné, aby legitimizovaly jeho obranu vedenou třeba i za použití zbraně. Obdobně nelze přistoupit ani na výklad soudu prvního stupně, který při řešení otázky poměru mezi intenzitou útoku poškozeného a intenzitou obrany dovolatelky v její neprospěch vyzdvihl, že neutrpěla žádný viditelný úraz, s nímž by vyhledala lékařské ošetření. Znovu je nutno zopakovat, že dovolatelka nebyla povinna vyčkávat s účinnou obranou až do doby, než se poškozenému jako útočníkovi podaří ji hmatatelně zranit. Podstatné je, zda útok svým pojetím a razancí byl způsobilý takový následek vyvolat, případně směřoval k jeho způsobení a v tomto smyslu bezprostředně ohrožoval zájem chráněný trestním zákonem. Zde je třeba znovu připomenout obhajobu obviněné, která nebyla provedeným dokazováním vyvrácena a podle níž se jí poškozený nejprve opakovaně pokusil udeřit hlavou o dvířka kuchyňské skříňky. Že tato technika napadení podle všeho vedla jen k ojedinělému úspěchu bez většího efektu, nutně neznamená, že jí poškozený vědomě prováděl s „kontrolovanou“ silou a razancí ve snaze obviněné neublížit, a právě tak měla obviněná jeho počínání subjektivně vyhodnotit. Ve svých výpovědích opakovaně líčila, že poškozený k ní energicky přistoupil z balkónu s vulgárními nadávkami. Vzhledem k jeho cholerické povaze a dřívějším zkušenostem ze společného soužití s ním si tedy lze docela dobře představit, že na případnou fyzickou inzultaci byla v danou chvíli podvědomě připravená. Pokud jí tedy poškozený výše zmíněnou prvotní technikou napadení nezpůsobil žádný závažnější úraz, nabízí se zde racionální vysvětlení, že obviněná vznik takového následku sama odvrátila instinktivní obranou spočívající v tenzi šíjového a trupového svalstva a zkrátka se sebou nenechala smýkat jako příslovecná „hadrová panenka“. To ale současně neznamená, že byla povinna se této pasivní obranné strategie držet až do doby, než poškozený sám a dobrovolně od jejího dalšího napadání upustí. Zvláště ne při zjištění, že ten po marných pokusech udeřit ji hlavou o nábytek svou taktiku změnil a taháním za vlasy se jí pokoušel strhnout k zemi. V tomto momentě jí dal zřetelně najevo, že s dosavadním výsledkem svého snažení není spokojen a v útocích na její tělesnou integritu hodlá pokračovat až do doby, než jí podle vlastních představ potrestá za její předchozí „opovážlivost“, když si ho dovolila napomenout a požádat ho, aby nevykřikoval vulgaritu z jejího balkónu na veřejné prostranství a nedělal jí tak ostudu před sousedy. Bez významu zde není ani tvrzení

obviněné, že podnapilý a agresivní poškozený nijak nereagoval na její varování, že má v ruce nůž. I tento dílčí aspekt celkového projevu Petra H. v ní mohl oprávněně vzbudit dojem, že jmenovaný je v danou chvíli lidově řečeno „vzteky bez sebe“, a současně odůvodněný strach z toho, co bude následovat, až se mu podaří dostat ji na zem, kde budou možnosti její efektivní obrany výrazně sníženy. V natolik vypjaté situaci je vcelku pochopitelné, že poškozeného chtěla zastavit „stůj co stůj“ a k naplnění tohoto cíle zvolila jediné, nikoli přesně a s rozvahou cílené bodnutí nožem, do jeho trupu. Zcela zjevnou nepřiměřenost takové obrany nelze automaticky dovozovat ani z toho, že poškozený sám ozbrojen nebyl, jak zdůraznil krajský soud. V uvedené souvislosti obhajoba relevantně namítala, že obviněná jako žena se slabší fyzickou konstitucí oproti poškozenému neměla k dispozici žádný jiný efektivní prostředek, jímž by trvajícím útokem z jeho strany jistě a bez dalšího rizika pro svou osobu odvrátila. Vrchní soud ovšem i tuto výtku rezolutně odbyl, opíraje se znovu o důkazně nepodložený, spíše presumovaný závěr o nízké intenzitě útoku poškozeného a s pomocí tomu poplatné kontradiktorní úvahy (nesoucí prvky logického klamu v podobě tzv. definice kruhem), a sice že „... s ohledem na to, jakým způsobem poškozená reagovala, je zcela evidentní, že případný rozdíl v tělesné konstituci mezi ní a poškozeným nebrál žádnou, tím méně zásadní roli“. Za další argumentační faul lze bezpochyby označit i snahu odvolacího soudu připodobnit posuzovanou obranu obviněné k příkladu s nikterak intenzivním útokem ze strany neozbrojeného útočníka, který spočíval v jediném pohlavku, a následnou „odvetou“ (sic!) napadeného s použitím střelné zbraně. Jisté rozpaky konečně vzbuzují i pasáže odůvodnění rozhodnutí obou soudů, v nichž shodně vyzdvihly trestní minulost obviněné, kterou povýšily na další nosný argument pro závěr, že její obrana musela být v posuzovaném případě zcela zjevně nepřiměřená k povaze a razanci útoku poškozeného. Vrchní soud šel ve svých úvahách dokonce tak daleko, že porovnal trestní minulost obou aktérů potyčky, připustil, že i poškozený byl opakovaně soudně trestán za delikty výtržnického a násilného charakteru, konstatoval, že oba mají obdobné sklony k tomuto typu jednání, a tuto komparaci završil s tím, že „nelze uzavřít, že by byl poškozený osobou výrazně agresivnější než obviněná“. Dovolacímu soudu není jasné, jakým způsobem byly akcentovaný temperament obviněné a její obecné výtržnické sklony, které v dávnější minulosti projevila a za něž byla sankcionována, způsobilé vyvrátit její obhajobu, podle níž byla v řešeném případě napadena poškozeným s vysokou intenzitou, útok důvodně vnímala jako akutní hrozbu pro své zdraví a bodnutí nožem zvolila pouze jako nutný (jediný účinný) prostředek k tomu, aby se v danou chvíli ubránila.

32. Nejvyšší soud uložil soudu nalézacímu, aby vázán právním názorem, který k projednávaným otázkám ve svém rozhodnutí vyslovil, znovu a ze všech shora naznačených hledisek důsledně zvážil, zda obranná reakce obviněné byla vskutku „zcela zjevně nepřiměřená“ povaze a intenzitě útoku poškozeného a v tomto ohledu tak nenaplnila jednu z obligatorních podmínek okolností vylučující protiprávnost podle § 29 tr. zákoníku. Nalézacímu soudu uložil, aby při novém rozhodnutí vycházel výhradně z důkazů, které byly provedeny v hlavním líčení, a tyto vyhodnotil v souladu s jejich obsahem. Takové hodnocení musí být prosté jakýchkoli nepodložených hypotéz. Výslovně nalézacímu soudu uložil, aby intenzitu útoku poškozeného na obviněnou posoudil v celém kontextu jeho počínání, a nikoli pouze z toho pohledu, nakolik obviněné dokázal fakticky ublížit dříve, než ho zastavila. Pokud by i tak setrval na svém stanovisku, že reakce obviněné nespĺnila všechny charakteristiky nutné obrany, relevantními argumenty vysvětlil, proč má za to, že neměla pádný důvod k tomu, aby útok poškozeného v danou chvíli subjektivně vnímala jako akutní a vážně ohrožující její život nebo zdraví.
33. Podle 145 odst. 1 tr. zákoníku kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let. Podle odst. 2 písm. g) cit. zák. ustanovení bude potrestán odnětím svobody na pět až dvanáct let pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně.

34. Podle § 29 odst. 1, 2 tr. zákoníku čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.
35. Zásadně platí, že nutnou obranou se podle § 29 odst. 1 tr. zákoníku rozumí čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, přičemž podle odstavce 2 tohoto zákonného ustanovení nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Čin provedený v nutné obraně není trestným činem a nemůže být postižen trestem ani jinou sankcí. Účelem nutné obrany je dát možnost občanům k ochraně zájmů vlastních, ale i zájmů jiných osob, neboť na místě činu není často možné zajistit včasný zásah veřejných orgánů. Riziko vyvolané útokem nese útočník, který svým jednostranným jednáním vyvolal situaci, za které bylo nutné obrany použito.
36. Aby bylo možno v konkrétním případě uvažovat o nutné obraně, a tedy i o vyloučení trestnosti činu osoby, která odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, je třeba splnit dva základní předpoklady. Jednak musí jít o útok na zájem chráněný trestním zákonem, který v době obranného jednání přímo hrozí nebo trvá. Pokud jde o bezprostřední hrozbu nebo trvání útoku, buď je zde důvodný předpoklad útoku následujícího bezprostředně za hrozbou anebo útok již započal a stále probíhá. Útok tedy ještě nesmí být ukončen ani krátkodobě přerušen, protože nutnou obranu lze použít proti útočníkovi jen do doby, pokud útok na zájem chráněný trestním zákonem trvá. Druhým předpokladem, který musí být současně splněn při závěru o existenci nutné obrany, je zákonný požadavek, aby obrana nebyla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Pojem způsobu útoku v sobě zahrnuje nejen způsob provedení útoku, ale i osobu útočníka, jeho úmysl a vlastnosti a prostředky použité k tomuto útoku. O nutnou obranu tedy nepůjde v případech, když nepoměr mezi intenzitou útoku a mírou reakce na něj je naprosto výrazný (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 5. 2016, sp. zn. 8 Tdo 627/2016). Při posouzení přiměřenosti způsobu útoku, jímž je odražen přímo hrozící nebo trvajících útok, je nutné vždy pečlivě posoudit všechny okolnosti, za kterých k incidentu došlo. Je tedy třeba posoudit celou událost v kontextu a zejména pak na ni nahlížet v její celistvosti.
37. Přiměřenost obrany se pak posuzuje především z hlediska intenzity obou akcí, což vyjadřuje pojem způsobu útoku. Z povahy věci vyplývá, že *obrana musí být zásadně tak intenzivní, aby útok jistě a bez rizika pro napadeného odvrátila, tj. musí být silnější než útok, avšak nesmí být zcela zjevně přehnaná*. U nutné obrany se nevyžaduje přiměřenost obrany ve smyslu naprosté proporcionality (srov. R II/1965). Nepoměr obrany a útoku musí být zcela zjevný, očividný, mimořádně hrubý, jinak jsou podmínky § 29 tr. zákoníku v tomto směru dodrženy. Zákon připouští možnost, že obránce použije i podstatně důraznější prostředek než útočník a také, že takto způsobí citelně závažnější následek, než jaký hrozil z útoku (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 5. 2004, sp. zn. 7 Tdo 461/2004).
38. Krajský soud konstatuje, že podstatou nutné obrany podle § 29 tr. zákoníku je tak odvracení nebezpečí. Jde tedy o uplatnění práva proti bezpráví, kdy svépomoc nahrazuje zásah orgánů veřejné moci k ochraně zájmů chráněných trestním zákoníkem. Nebezpečí, které je nutno odvrátit, vzniká útokem směřujícím proti zájmu chráněnému trestním zákoníkem, a to činem, který by jinak byl trestným činem namířeným proti útočníkovi. Protože však obránce odvracejících útok chrání tytéž zájmy, které chrání sám trestní zákon, nejedná proti účelu trestního zákoníku, ale naopak ve shodě s ním. Jde o střet zájmů na ochraně různých společenských vztahů, a to na jedné straně zájem, který byl napaden útokem (například zdraví poškozeného obránce), a na druhé straně zájem či zájmy útočníka (například zdraví nebo život útočníka), které jsou při nutné obraně obětovány, aby tak byl odvrácen útok. Iniciativa, vedoucí ke vzájemnému střetnutí, ale musí vycházet pouze od útočníka. Touto iniciativou je právě určováno, kdo je útočníkem a kdo obránce. Další průběh střetnutí, pokud byly zachovány meze nutné obrany, na tom nic nemění (viz. usnesení NS ČR ze dne 4. 1. 2017, sp. zn. 3 Tdo 1566/2016).

39. Pokud jde o obhajobu obžalované O., pak tato připustila, že poškozeného H. bodla nožem způsobem popsaným ve skutkové části obžaloby. Namítla však, že jednala v nutné obraně a dále využila u hlavního líčení svého práva a odepřela vypovídat. V přípravném řízení ke konfliktu mezi ní a poškozeným uvedla, nejdříve do protokolu o výsledku obvinění ze dne 15. 4. 2020, že „poškozený H. k ní najednou přiletěl, chytl ji za vlasy, začal ji tahat a nechtěl ji pustit. Ještě jí hlavou bouchnul o kuchyňskou linku. Zrovna v té době krájela chlebičky. Řekla mu, aby ji hned pustil, ale on ji začal ještě více tahat a snažil se ji tlačít k zemi. Vlastně v sebeobraně ho tím nožem, který měla v ruce, píchla a to tak, že poškozený stál po její pravici, ona držela nůž v pravé ruce, vytočila se a zezadu jej píchla do zad. Ještě předtím mu opakovala, že má nůž, ať toho nechá, ale on po ní řval, vulgárně ji nadával do „píčí“, „kurev“ apod. V době, kdy ji napadl, držela v ruce nůž, protože krájela chlebičky, neměla jinou možnost, když ji tak silně tahal, jen ho upozornila, že má nůž, ale on na to nijak nereagoval..“
40. Do protokolu o výsledku obvinění ze dne 28. 5. 2020, u kterého obžalovaná za užití figuranta demonstrovala, jakým způsobem byla napadena ze strany poškozeného H. a za jakých podmínek poškozeného bodla nožem, uvedla, že ji poškozený „potom co jí vulgárně nadával, uchopil za vlasy a hlavou jí začal bouchat o horní dvířka kuchyňské linky. Jak stála u klinické linky, on stál ve dveřích, byl po její pravé straně a z toho místa ji rukou uchopil ze shora za vlasy a následně jednou nebo dvakrát, přesně neví, ji udeřil hlavou do horních dvířek linky. Když jí bouchal hlavou o linku, tak ji tlačil směrem dopředu. Potom furt, jak ji tlačil hlavou dolů, nechtěl ji pustit, tak svou pravou rukou ho píchla. Píchla ho obloukovitým pohybem pravé ruky. Píchla ho jen jednou. Přitom, jak ho píchla, tak ji pořád držel za vlasy, poté ji pustil, asi ho to zabořelo..“
41. Krajský soud po provedení shora citovaných důkazů opětovně, vázán shora specifikovanými pokyny Nejvyššího soudu, posoudil obhajobu obžalované O. a zejména zvažoval, zda obranná reakce obžalované byla „zcela zjevně nepřiměřená“ povaze a intenzitě útoku poškozeného
42. Je zřejmé, že hodnocení skutkového stavu v této konkrétní věci je výrazně ovlivněno tím, že poškozený H. využil svého zákonného práva odepřít ve věci výpověď, jednání obžalované O. soudu nepopsal a další svědek Michal D., který byl přítomen na místě činu, pro opilost nevnímá, jakým způsobem došlo k interakci obžalované a poškozeného, tuto nebyl schopen vůbec popsat, a to ani v přípravném řízení, kdy obecně uvedl, že se oba „přetahovali“. Svědci A. a K., které o napadení informoval poškozený, pak nebyli incidentu přítomni vůbec, informace čerpali pouze od poškozeného a ten jim ještě incident popisoval vyhýbavě. Nepravdivý popis události přitom poškozený H. podal i policii a lékařům. K detailní rekonstrukci skutkového děje se tak nabízí pouze jediný důkaz, a to výpověď obžalované O. Obhajoba obžalované, podle které k ní poškozený najednou „přiletěl“ z balkónu do kuchyně, s řevem a vulgárními nadávkami ji chytl a velkou intenzitou tahal za vlasy, minimálně jednou jí bouchnul hlavou o skříňku kuchyňské linky, o což se pokoušel opakovaně, a přes její prosby, ať ji nechá být, a upozornění, že má v ruce nůž, ji začal tahat za vlasy ještě silněji, snažil se ji strhnout k zemi a v tomto záměru pokračoval až do chvíle, kdy ho bodla, přitom nebyla důkazy provedenými u hlavního líčení žádným způsobem vyvrácena.
43. Obhajobu obžalované nevyvrací ani lékařské zprávy, případně závěry znaleckého zkoumání. Pokud jde o objektivizaci zranění, pak z lékařských zpráv a ze závěrů znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství bylo zjištěno, že poškozený H. utrpěl v důsledku jednání obžalované zranění - bodnou ránu o délce 4 cm na zádech vlevo cca 5 cm pod levou lopatkou v úrovni 10. hrudního obratle s průnikem bodného kanálu do hrudní a následně břišní dutiny se vznikem pneumothoraxu (vniknutí vzduchu do dutiny hrudní). Je tak zřejmé, že do oblasti zad poškozeného zleva byla zasazena rána rukou opatřenou plochým bodnořezným nástrojem, kdy násilí působilo v dlouhé ose nástroje mechanismem tzv. bodnutí, což vedlo ke vzniku jedné bodné rány pod levou lopatkou s návazným bodným kanálem procházejícím podkožím tangenciálně, který pak pronikl nejprve do hrudní a pak i do břišní dutiny. Zranění svědčí pro aktivní útok, který směřoval do oblasti s životně důležitými orgány, a jen shodou šťastných okolností nevznikla další závažná zranění. Mechanismus vzniku tohoto zranění odpovídá výpovědi obžalované, že v situaci, kdy ji poškozený chytl za vlasy a tlačil ji k zemi, tak ho nožem, který měla v ruce, píchla tak, že

poškozený stál po její pravici, ona držela nůž v pravé ruce, vytočila se a zezadu jej píchla do zad obloukovitým pohybem. Podle znaleckých závěrů předestřená vzájemná poloha útočnicka a poškozeného v okamžiku vzniku zranění zadokumentována fotograficky 28. 5. 2020 tj. vzájemné čelní postavení s natočením poškozeného k útočící osobě levým bokem a zasazením rány při pravorukém držení podhmatem a obloukovitým pohybem horizontálně není v rozporu se zjištěnými úrazovými změnami. Jelikož v daném případě nedošlo k poranění hrudního skeletu, nelze se jednoznačně vyjádřit k intenzitě provedeného útoku. Pokud jde o stanovení intenzity útoku při použití bodnořezných nástrojů tak obecně lze říci, že pro průnik čepele bodnořezného nástroje kožním krytem je nutno působit nejméně střední intenzitou síly.

44. S ohledem na doznání obžalované, objektivně zjištěné zranění, včetně konstatování znalců, že mechanismus vzniku zranění odpovídá výpovědi obžalované a absenci jiných důkazů, které by jiným způsobem osvětlily skutkový stav na místě činu, jak bylo shora uvedeno, má krajský soud za to, že je třeba vyjít z popisu události tak, jak byl podán samotnou obžalovanou O.
45. Obžalovaná O. připustila užití nože vůči poškozenému, ale v nutné obraně, proto krajský soud zkoumal, zda obžalovaná jednala v rámci podmínek nutné obrany tak, jak jsou stanoveny v citovaném ustanovení § 29 tr. zákoníku. Krajský soud proto hodnotil fyzický konflikt mezi obžalovanou a poškozeným, jeho povahu, zejména, zda obžalovaná O. odvracela přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem a pokud ano, zda její obrana nebyla zjevně nepřiměřená povaze a intenzitě útoku poškozeného.
46. Obžalovaná na svou obhajobu uvedla, že poškozený, když má vypito, bývá agresivní a sprostý. Z incidentu měla bouli na levé straně hlavy, lékařské ošetření nevyhledala. Poškozený ji tahal za vlasy velkou intenzitou, bolelo jí to a vytrhl jí i pár vlasů. Za vlasy ji tahal v řádu vteřin, určitě ne minut. V době, kdy s poškozeným žila ve společné domácnosti, ji párkrát napadl. Měla strach, že ji ublíží. Takové subjektivní hodnocení situace ze strany obžalované O., kdy měla podle svých slov z poškozeného opravdu strach a jeho projevy a způsob vedení útoku v ní vzbudily obavu, že jí chce nebo může závažným způsobem ublížit, nebylo žádným způsobem zpochybněno. Naopak z výpovědí svědků Alekose A. a Moniky K. vyplynulo, že poškozený H. je problematické, výbušné povahy. Svědek Alekos A. výslovně uvedl, že poškozený H. je v případě, že si vypije, agresivní a Monika K. potvrdila, že poškozený má v případě, že si vypije, „ústřely“ a provokuje. Těchto vlastností poškozeného si přitom obžalovaná O., s ohledem na skutečnost, že má s poškozeným dítě, musela být vědoma.
47. Skutečnost, že obžalovaná byla bezprostředně před užitím nože napadena poškozeným, nebyla důkazy provedenými u hlavního líčení vyvrácena. Krajský soud uzavírá, že se obžalovaná O. za situace, kdy k ní poškozený H. najednou „přiletěl“ z balkónu do kuchyně, s řevem a vulgárními nadávkami ji chytil a velkou intenzitou tahal za vlasy, minimálně jednou jí bouchnul hlavou o skříňku kuchyňské linky, o což se pokoušel opakovaně, a přes její prosby, ať ji nechá být, a upozornění, že má v ruce nůž, ji začal tahat za vlasy ještě silněji, snažil se ji strhnout k zemi a v tomto záměru pokračoval až do chvíle, kdy ho bodla, dopustila žalovaného jednání v úmyslu ukončit trvajícím násilným jednáním poškozeného H. vůči její osobě. Podmínka spočívající v trvajícím útokem na zájem chráněný trestním zákoníkem tak byla splněna, přičemž iniciativa, vedoucí ke vzájemnému střetnutí, vycházela pouze od poškozeného H. jako od útočnicka.
48. Poškozený se ještě před incidentem choval agresivně a z balkónu pokřikoval na nějaké lidi. Obžalovaná O. je žena, slabší konstituce než poškozený, který je muž. Z výpovědi svědků, ale i z připojených trestních spisů vyplynulo, že poškozený H. je schopen výrazných agresivních útoků. U poškozeného byly zjištěny výrazné sklony k násilí, pro jeden takový násilný akt spočívající v zapálení člověka mu byl dokonce uložen výrazný nepodmíněný trest odnětí svobody (viz. rozsudek Okresního soudu v Karviné ze dne 11. 8. 2016, sp.zn. 1T 85/2016).

49. Proti poškozenému H., který útočil na hlavu obžalované úderem do kuchyňské linky, užíla obžalovaná sice nože, ale jenom jednou. Nebylo prokázáno, že by útok vedla velkou intenzitou a byť hrozil závažnými následky, nelze takový útok označit za zcela zjevně nepřiměřený způsobu útoku. Krajský soud vzal v úvahu i to, že obžalovaná měla ztíženou možnost bránit se jiným způsobem, navíc měla znalosti o poškozeném H., který je výbušné povahy a daného večera požíval alkohol. Obžalovaná nebyla povinna vyčkávat s účinnou obranou až do doby, než se poškozenému jako útočníkovi podaří ji hmatatelně zranit. Podstatné je, zda útok svým pojetím a razancí byl způsobitelný takový následek vyvolat, případně směřoval k jeho způsobení a v tomto smyslu bezprostředně ohrožoval zájem chráněný trestním zákonem, což prokázáno bylo. Obžalovaná útok ze strany poškozeného důvodně vnímala jako akutní hrozbu pro své zdraví a bodnutí nožem zvolila pouze jako nutný (jediný účinný) prostředek k tomu, aby se v danou chvíli ubránila. Podmínkou ustanovení § 29 tr. zákoníku o nutné obraně přitom není skutečnost, že útok nebylo možno odvrátit jinak. Lze tak uzavřít, že byla splněna i druhá podmínka stanovená ust. § 29 tr. zákoníku, tedy že použití nože za této situace nebylo zcela zjevně nepřiměřené způsobu útoku.
50. Za těchto okolností lze zcela přisvědčit obhajobě obžalované O., že jednala v rámci nutné obrany. Z uvedených důvodů proto krajský soud rozhodl tak, že obžalovanou O. zprostil podle § 226 písm. b) tr. ř. obžaloby, neboť vyhodnotil, že obžalovaná jednala vůči poškozenému H. za podmínek tzv. nutné obrany ve smyslu ust. § 29 tr. zákoníku a tedy v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.
51. Protože krajský soud obžalovanou O. zprostil obžaloby, podle § 229 odst. 3 tr. ř. poškozenou Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnu odkázal s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení:

Proti rozsudku je možné podat **odvolání** do osmi dnů od doručení opisu jeho písemného vyhotovení, prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, k Vrchnímu soudu v Olomouci. (§ 245 odst. 1, § 248 odst. 1 tr. ř.)

Odvolání musí být ve lhůtě uvedené v § 248 tr. ř. odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. (§ 249 odst. 1 tr. ř.)

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. (§ 249 odst. 2 tr. ř.)

Odvolací soud odmítne odvolání, které nesplňuje náležitosti obsahu odvolání. (§ 253 odst. 3 tr. ř.)

Ostrava dne 26. 6. 2023

Mgr. Daniel Hřivňacký, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Štablová